

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-341

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Tiilikainen, Tiina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Osallistuminen, suojele ja voimavarat lapsikeskeisessä lastensuojelutyössä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 105 s., 5 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimukseni liittyy lastensuojelun kentällä ajankohtaiseen keskusteluun asiakaslasten asemasta ja oikeuksista. Tutkimuksessa analysoidaan lapsikeskeiselle lastensuojelutyölle erityisiä tapoja toteuttaa lasten osallistumista ja suojeleä sekä työskentelyyn liittyviä voimavaroja. Tutkimuksessani pyrin vastaamaan kysymykseen: minkälaisia sisältöjä ja toteutumisen tapoja osallistuminen, suojele ja voimavarat saavat lapsikeskeisessä lastensuojelutyössä.</p> <p>Tutkimustyöni on osa Helsingin sosiaaliviraston yhteydessä toimivan Heikki Waris -instituutin Lapsen kanssa -hanketta, jossa on keskitytty lapsikeskeisen ja suunnitelmallisen lastensuojelun muutostyön kehittämiseen. Lapsen kanssa -hanke muodostaa tutkimukseni toteutus kontekstin ja hankkeen yhteydessä tehty lastensuojelun asiakastyö on tutkimukseni tarkastelun kohteena.</p> <p>Tutkimus kiinnittyy teoreettisesti yhteiskuntatieteelliseen lapsuustutkimukseen ja tutkimus metodologisesti sosiaalityön tutkimukseen sekä sosiaalityön käytäntötutkimukseen. Tutkimuksen tavoitteena on tehdä näkyväksi lapsikeskeistä lastensuojelutyötä sekä pyrkiä hahmottamaan lapsen oikeuksien konkreettisia toteutumisen mahdollisuuksia osana lastensuojelun asiakastyötä.</p> <p>Tutkimukseni aineisto on tuotettu kahden eri aineistonhankintametodin avulla: haastattelemalla ja havainnoimalla. Ensijainen aineisto muodostuu kuudesta lastensuojelun sosiaalityöntekijän teemahaastattelusta. Haastatteluaineistoa on täydennetty osallistuvalla havainnoinnilla lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kehittämisryhmän keskusteluista. Havainnointiaineiston merkitys haastatteluaineistolle on kontekstoiva ja yhdessä ne mahdollistavat tietojen syventämisen tutkimuskohteesta. Tutkimushenkilöinä olleet sosiaalityöntekijät ovat osallistuneet Lapsen kanssa -hankkeen yhteydessä tehdyn lastensuojelutyön toteuttamiseen.</p> <p>Analyysimetodinä olen käyttänyt teemoittelua ja temaattista analyysiä, jotka sijoittuvat osaksi laadullista sisällönanalyysiä. Aineiston analyysissä olen edennyt teoriasidonnaisen analyysitavan mukaisesti. Analyysissä keskeistä on kahden eri tutkimusmenetelmän avulla tuotettujen aineistojen välinen vuoropuhelu analyysiprosessin aikana.</p> <p>Tutkimusaineiston analyysin perusteella lapsikeskeisen lastensuojelutyön keskeisimmät voimavarat ovat työskentelyn tavoitteellisuus ja kokonaisvaltaisuus sekä lapsen suuntaan auki oleva -asenne. Nämä muodostavat yhdessä työskentelyn toimintapuitteet, jotka määrittävät lapsikeskeisyyden toteutumista ja lasten kanssa tehtävää asiakastyötä. Lapsen suojeleu toteutumisessa olennaista oli lapsen liittyvän huolen selkiintyminen työskentelyssä. Selkeä huoli avasi sosiaalityöntekijöille paremmat mahdollisuudet työstää huolia yhdessä lasten ja vanhempien kanssa sekä todentaa joko suoraan lapsessa tai häneen liittyvissä olosuhteissa tapahtuneita muutoksia. Lasten osallistumisessa keskeistä oli lapsikohtaisten osallistumisen tapojen mahdollistuminen, osallistumiseen vaikuttavien ympäristö- ja tilannetekijöiden huomiointi sekä osallistumisen aktiivinen tukeminen työskentelyn eri vaiheissa.</p> <p>Tutkimuksen keskeisinä kirjallisuuslähteinä mainittakoon kolme väitöskirjatutkimusta: Inkeri Eskonen (2005) Perheväkivalta lasten kertomana, Hannele Forsberg (1998) Perheen ja lapsen tähden sekä Johanna Hurtig (2003) Lasta suojelemissa.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords lastensuojelu lapsikeskeisyys lapsen oikeudet			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			